

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Anna Neata

Povara

Traducere din limba germană și note de
Laura Karsch

Editori:
Silviu Dragomir
Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu

Redactare:
Ioana Petridean

Design și ilustrație copertă: Andrei Gamarț

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Gabriela Anghel

Corectură:
Rodica Crețu
Irina Mușătoiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEATA, ANNA

Povara / Anna Neata ; trad. din lb. germană și note de Laura Karsch. -
București : Editura Trei, 2024
ISBN 978-606-40-2272-1

I. Karsch, Laura (trad.)

821.112.2

Titlu original: Packerl
Autor: Anna Neata

Copyright © by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin. Published in 2023 by
Ullstein Verlag

Copyright © Editura Trei, 2024
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-2272-1

Personaje

Paul Kirschhofer — tatăl lui Elli
Margaretha Kirschhofer — mama lui Elli
Elli, Elisabeth Maria Kirschhofer — mama Alexandrei
Ursel, Ursula Kirschhofer — sora lui Elli
Peter — iubitul din tinerețe al lui Ursel
Alexander Adam — soțul lui Elli, tatăl Alexandrei
Alexandra Adam — fiica lui Elli și a lui Alexander,
mama Evei
Erich Maurer — primul soț al Alexandrei
Milan — al doilea soț al Alexandrei, tatăl Evei
Hannes — iubitul din tinerețe al Alexandrei
Liane — soția lui Hannes
„Cârnul“, Konrad — fiul lui Hannes și al lui Liane,
cel mai bun prieten al Evei
Eva — fiica Alexandrei și a lui Milan

Eclipsa de soare 1999

E ziua eclipsei de soare și în așezarea din sudul Salzburgului se simte puțin sfârșit de lume planând peste oraș, teamă de orbire și în general nu știe nimeni, nici măcar Eva, care stă întinsă pe pajiște sub muri și ține în aer un aparat de fotografiat greu, cum vor izbuti în curând calculatoarele să sară de la o mie nouă sute nouăzeci și nouă la cele două zerouri, iar asta fără să explodeze.

Eva, unde ești, răsună o voce în grădină și Eva lasă vocea să plutească pe deasupra ei, ca norii de pe cer. În urmă cu câteva zile, ca întotdeauna în vacanța de vară, bunica își împărțise ziarul cu Eva. Ea l-a deschis ca de obicei la ultima pagină și a căutat știrile scurte de la rubrica *Fapte diverse din lumea întreagă*. Era doar un text minuscul, care însă nu i-a mai dat pace de atunci, despre un bărbat din Idaho care-și notase într-un carnet numele tuturor oamenilor pe care-i întâlnise în viață. Și, în timp ce bunica ședea lângă ea, amestecând în cafea, apoi tăind bucăți din ziar și comentând anunțurile mortuare de parcă ar fi fost o treabă care se cerea făcută, Eva s-a hotărât ca de-acum înainte să-i fotografieze pe toți oamenii pe care-i va întâlni în viața ei. Și s-a nimerit bine ca taman astăzi

să fie anunțată eclipsa de soare și ca întreaga familie să se adune pentru a căska împreună ochii la cer. Eva le-a spus și părinților ei ce avea de gând să facă și amândoi au zis, unul independent de celălalt, e ceva ce ți se potrivește, numai că Milan a rostit propoziția zâmbind, în vreme ce mamei ei i-au apărut câteva riduri pe față.

Privește prin obiectiv, printre lujerii subțiri și spinoși de mur, se întoarce pe-o parte, lasă aparatul puțin mai jos, își scutură brațul și-l privește pe băiatul care stă întins lângă ea. Brațele și picioarele lui s-au lungit în asemenea hal încât par să fie un corp aparte, de parcă piciorul n-ar mai avea nimic de-a face cu capul, de parcă mâna n-ar mai aparține degetelor. Doar ochii lui, de care Eva e sigură că sunt tot albaștri, sunt închiși, buzele liliachii de la murele mâncate și obrazul îi sunt brăzdate de o cicatrice pe care Eva o mângâie în gând.

Cârnule, întoarce puțin capul, vreau să-ți fac o poză.

Băiatul murmură ceva și nu dă semne că i-ar îndeplini rugămintea.

Haide, măi Konrad, spune Eva și-i folosește numele real, ca de fiecare dată când vorbește foarte serios și, ca de fiecare dată când ea vorbește serios, el face ce-l roagă. Ce mai contează că are deja șaisprezece ani și ea, abia treisprezece, că el, spre deosebire de Eva, are un telefon mobil deasupra căruia își pleacă întruna capul și că mai nou gura îi miroase a fum și Eva își face griji, stă noaptea trează cu orele și se roagă să nu nimerească, te rog, țigara aia, țigara de la care faci cancer.

Prostuțo, nu așa se face cancer, nu e ca la loto, mormăie Cârnul și întoarce capul spre ea, smulge un fir de iarbă din pământ și și-l vâra între dinți.

Hai să-l întrebăm pe taică-tu, e medic, o fi știind el mai bine, zice Eva și privește prin obiectivul greu, focalizând foarte aproape, între ochii lui.

Cârnul răspunde că medicii sunt cei mai răi dintre toți și pe urmă mai mormăie că Hannes oricum știe că fumează, ce să zică și el, și că, în afară de asta, e vacanța de vară și acum nu se cuvine să pui nimănui întrebări, ci pur și simplu să nu faci nimic și Eva spune că în orașul ăsta, în Salzburg, nici nu-i greu să nu faci nimic și Cârnul zice, aiurea, hai că ieșim mai târziu, o să vezi tu, și, când o privește o clipă pieziș de jos, cum face uneori, ea apasă pe declanșator. Când vrei să ieși? întreabă Eva și Cârnul zice după opt, deși știe foarte bine când trebuie să fie Eva în casă. Dar, când iese cu Cârnul, părinții ei n-au ce să zică, deși chiar ieri a lăudat Milan râzând, cu o privire la Eva, sistemul natural de alarmă al casei, vechea scară de lemn, care trădează orice pas și face să se audă orice întârziere. De unde să fi știut el că Eva și Cârnul au inspectat treptele în lungile seri în care au fost singuri, au pus piciorul ba pe una, ba pe alta, până când au reușit să le traverseze în tăcere și cu ochii închiși.

Eva! se aude iar, de data aceasta o voce de bărbat.

Venim, strigă Eva, se rostogolește pe-o parte și sare în picioare.

Cârnul se ridică și el din iarbă și, când a ajuns în sfârșit în picioare, își trage în sus pantalonii lui baggy, își desfăce cureaua și o încheie la loc. Împreună se îndreaptă spre casa veche, năpădită de o iederă sălbatică deasă, iar Eva își amintește cum alergau mereu cu fețele încinse pe vremea când erau copii și făceau totul mai repede și

totuși toate treceau mai încet și vara i se părea că durează o veșnicie.

Cum e aparatul? Milan, tatăl ei, stă pe terasă cu mâinile îndesate în buzunare și-i zâmbește. Eva îi zâmbește la rândul ei, mult mai bine decât cu polaroidul, pe care vrea oricum să-l păstreze, dar pentru care un film costă acum în jur de douăzeci de mărci. Milan dă aprobator din cap, până când iese mama pe ușa de la terasă și-i întinde șervețelele lui tanti Ursel, care șade la masă, cu spatele drept. Mulțumesc, Alexandra, spune tanti și ia șervețelele din mâna mamei, să le pună pe masă, fără a uita să comenteze către Cârnul că poartă niște pantaloni prea largi și că se știe că pantalonii sunt prea largi când atârână la glezne. Cârnul se așază iute pe scaunul verde de grădină și Eva se hlizește. Ți place? o întreabă mama pe Eva și Eva dă iar din cap, apoi îi înștiințează, o să vă fotografiez pe toți. Sună aproape ca o amenințare. Alexandra dispare iute în casă. Vai, Doamne, zice și tanti și-și duce o mână la față, pentru orice eventualitate.

Cu tine o să încep, spune Eva și se prăbușește lângă ea pe scaun.

Eva îi îndepărtează cu blândețe lui tanti Ursel mâna de pe față, mâna aceea care se simte ca hârtia veche la pipăit, doar o poză, tanti, zice, și tanti o privește cu ochi bănuitori. Oricum are mereu privirea asta când o vede pe Eva. E severă, mai severă decât bunica, în general sunt atât de diferite în toate privințele, încât Evei parcă nu-i vine uneori să creadă că sunt surori. Tanti poate să fie rece și cu toate acestea să iubească cu ardoare, ea, care scutură uneori dezaprobat din cap la adresa Evei, dar tot ea îi e

alături și o ține de mână, ca acum, cu degete reci, uscate, care lovesc cu nerăbdare în podul palmei Evei.

Nu durează mult, OK? zice Eva, apoi îi dă drumul la mână și lărgeste cadrul, în vreme ce tanti mormăie ursuză OK, OK. OK nu face parte din vocabularul ei. Eva mai lărgeste puțin cadrul, până când leandrul roz încadrează capul lui tanti, cu părul șaten recent tuns și vopsit la coafor, iar în momentul în care fața lui tanti capătă o expresie blândă și Eva tocmai are de gând să apese pe declanșator, Ursel își răsucesce indignată capul. Te-ai apucat și tu de fumat? îl întreabă pe Cârnel și ridică bărbia de parcă așa l-ar vedea mai bine, iar Cârnel, deși e cu două capete mai înalt decât ea, chiar și când stă așezat, își îndeasă capul între umeri ca o țestoasă. Hai, dă-i pace, zice Alexandra, care reapare pe terasă și de data asta pune pe masă tacâmuri și un cuțit mare. Nu suntem nici noi uși de biserică, zice și-i împinge Cârnelui scrumiera mai aproape.

Voi, poate nu — bunica iese pe terasă cu avânt și cu farfurii pline în mâini —, nu-i așa, Cârnel? zice și intră iar, pentru ca o clipă mai târziu să revină cu o tavă mare, argintie, pe care se află un enorm tort Linzer, cu sirop de rozinchine, ce lasă pete roșii, aburinde pe hârtia albă dantelată. Cârnel rânjește pe șest, cu țigara în gură, către Eva. Noi n-am fumat niciodată, nu-i așa, Ursel? întreabă bunica pe tonul ei cântat și necruțător, care face ca până și cele mai crunte adevăruri să sune în așa fel încât cu greu poți să-i faci vreun reproș. În timp ce Alexandra își dă ochii peste cap, nimănui nu-i vine ideea s-o privească pe tanti rugător, așa că Ursel oftează aproape pe neobservate. Tanti Ursel a fost întotdeauna o apărătoare a adevărului și,

dacă i se ivește ocazia s-o contrazică pe soră-sa, nu poate s-o lase să-i scape, Eva știe foarte bine. A asistat deja la ore de discuții în care una susținea că emisiunea preferată începe sâmbăta la ora 20:15, în vreme ce cealaltă insista: ba nu, vinerea la 21:50; și nici măcar o privire a Evei în program, însoțită de precizarea că se înșală amândouă sau că au amândouă dreptate, în funcție de perspectivă, fiindcă e într-adevăr vinerea, dar la 20:15, nu le-a putut împăca pe surori. Ce prostie, Elli, vei fi fumat și tu o dată, spune Ursel acum calmă și-și tamponează cu șervețelul transpirația de pe tâmpile. Elli încremenește în timp ce împarte tortul. Ba nu, n-am fumat niciodată, niciodată, oi fi știind eu mai bine. Ursel încearcă să obiecteze, dar n-are spor cu Elli, care-i pune pe farfurie, drept pedeapsă, cea mai mare felie. E nemaipomenit de amuzant cu câtă disperare își privește Ursel farfuria cu felia aceea enormă de tort și mormăie pentru sine: ce nebunie, un tort Linzer pe arșița asta! Bunica nu aude, dospește în propria indignare ca un aluat cu drojdie și bine că-i de față Milan, cu nevoia lui de armonie, și că declară în gura mare că Eva dorește să-i fotografieze astăzi pe toți, dacă au luat asta la cunoștință. Cinci perechi de ochi se îndreaptă către Eva, care dă din cap, ridicând în mână aparatul ca pe-o dovadă, și îi pozează cu zel. Aparatul de fotografiat al Evei e ca un ventil care absoarbe în această zi caldă aerul dintre ei și-l scuipă iar afară.

Deci vă rog. Nici n-a rostit bine cuvintele, că sună cineva la ușă. Mă duc eu, zice bunica și se ridică, fără să-i dea atenție lui Ursel, care caută acum împăcare și laudă tortul de numa-numa, dar, de cum a dispărut bunica în direcția holului, adaugă cu capul înclinat către

Alexandra, auzi, nu că n-ar fi bun, dar un tort Linzer în toiul verii e o nebunie, zău.

Salutare, fiule. Hannes stă în prag și dă din cap către Cârnul, iar o femeie cu nasul la fel ca al Cârnului se apleacă deasupra lui și-l pupă pe obraz. Las-o mai moale cu fumatul, bine, Konrad, spune Liane și-i arată Alexandrei cât de mare să fie felia ei de tort, una mică, te rog. Salutare, Eva, spune Hannes și scoate limba de cum fata îndreaptă aparatul către el. În privința lui Hannes, părerea sunt împărțite: Evei în tot ce seamănă cu Cârnul, îi place vocea lui sonoră, caldă, felul lui hazliu de a fi și-i mai place și cum se transformă mama ei în prezența lui. Tu de ce crezi? a întrebat-o Cârnul odată cu asprime, dar Eva n-a știut de ce. Hannes și mama se știu de-o viață. Față de Cârnul, Hannes e altfel. Un tată care-i cere să termine școala, care-i scoate din cap ideea să devină tâmplar și care face mișto de firea lui gânditoare, flăcăul ăsta are mereu fruntea încrețită, n-a moștenit asta de la mine, în vreme ce firea visătoare a Evei i se pare cât se poate de creativă. Evei, în schimb, i se spune ai grijă de tine, fără să i se explice de ce, și Eva dă cuminte din cap, dar face exact opusul, își cumpără alcool sub formă de bomboane Mozart, care e dulce la gust, dar o arde pe gât, și seara face autostopul din oraș până acasă, chiar și când e abia zece și ceva, iar autobuzul încă circulă.

Eva, fă-i te rog puțin loc lui Liane, îi curmă Alexandra gândurile și Eva se ridică, murmură, sigur, spune salut și Liane îi răspunde cu răceală servus, după care se lasă fotografiată cu aceeași mutră cu care o privește pe Eva de câțiva ani. Capul înălțat dinadins, astfel încât Eva îi vede nările când focalizează. Liane nu a iertat-o pe Eva pentru

cicatricea care-i brăzdează Cârnelui obrazul, deși Cârnel i-a spus Evei că-i va rămâne veșnic dator, i-a povestit despre fetele care sunt înnebunite după cicatricea care face din el un bărbat și, dacă va avea vreodată ocazia să se revanșeze, o va face. Dar, te rog, nu ochi pentru ochi, a șoptit Eva și Cârnel a strâns-o în brațe, ca pe vremuri, când Eva locuia în casa bunicii, când își petrecea aici toamnele, iernile și primăverile, nu doar verile, cu Cârnel de cealaltă parte a gardului, unde el încă locuiește și uneori o așteaptă.

A durat cam mult, având în vedere că aveți de făcut un drum atât de scurt, spune Milan în timp ce e servită șampania; Cârnel primește și el un pahar, are deja voie, dar i se dă voie și Evei, lasă că-i prinde bine copilei, la cât de palidă e, pentru circulația sângelui.

Sigur, bunica era și ea la fel de palidă, spune Alexandra și Eva chicotește, fiindcă bunica șade cu tenul ei măsliniu lângă Alexandra și-și pune frișcă în farfurie, de parcă n-ar avea nimic mai bun de făcut. Alexandra ridică din sprâncene, bunica mea, o lămurește pe Eva și-și duce mâinile la piept. Zici? Ursel o privește pe Eva, apoi undeva lângă ea, de parcă s-ar ivi din senin o străbunică imaginară cu care să poată fi comparată Eva. Se poate, da, și Eva și-o imaginează și ea, în timp ce bunica spune, nu, mama nu era așa de palidă. Nu, pentru că a fost nevoită să muncească toată viața afară, în aer liber, spune Ursel și Alexandra povestește despre străbunica Margaretha, mereu cu privirea aceea melancolică în ochi, cu o tristețe care astăzi se numește depresie și cu care dai imediat fuga la doctorul de nebuni, dar pe vremea aceea era pur și simplu povara pe care trebuia s-o duci cu tine. Nici Paul, străbunicul, n-a avut altă soartă, numai că el, în jalea lui

după monarhia dunăreană, a ridicat o casă, asta, în fața căreia șed acum cu toții, cu pietre de la râul de acolo, de jos, în vreme ce pe Margaretha au apucat-o durerile facerii cu Ursel, în casa la roșu. Casa, care-i cuprinde între pereții săi ca în brațele scârțâitoare ale unui copac, casa în care au murit doi oameni și unul a vrut să-și pună capăt zilelor. Poveștile se află între pereți, trebuie doar să privești, să asculți cu atenție.

Preț de câteva clipe se face liniște și un vânt cald îi mângâie Enei gambele goale. În orice caz, avem ochelari pentru toți, spune Hannes, întrerupând tăcerea, apoi își deschide geanta de medic și scoate o pungă cu ochelari de plastic fumurii. Ce bine că ai reușit să faci rost pentru toți, exclamă Elli încântată. Hannes îi împarte și, în vreme ce Milan întreabă interesat dacă din experiența profesională a lui Hannes e chiar așa de rău pentru ochi sau e mai degrabă, cum zice Alexandra, o mare isterie, Ursel tot îndoia ochelarii în mână, e un plastic de doi bani, zice. Liane întreabă și îți place să fii iar aici peste vară? Iar Eva nu știe dacă i s-a adresat ei sau Alexandrei, așa că se mulțumește să dea din cap. Atâtea a tot auzit în ultimele săptămâni despre faptul că va trebui renovată casa de aici, din Salzburg, despre cum se vor întoarce definitiv, iar Eva, al cărei unic prieten e într-adevăr Câr-nul, dar care se descurcă la Wiesbaden, a așteptat și a tot așteptat să stea careva de vorbă și cu ea, dar nici mama, nici Milan nu au venit la ea și acum Liane șade în fața ei, atotștiutoare, zâmbitoare, de parcă i-ar face Enei în ciudă.

Mă întorc imediat. Eva își îndeasă în gură ultima bucată de tort, își ia aparatul și dă laoparte perdeaua de la ușa terasei. Dar grăbește-te, strigă Milan după ea, urcăm

imediat pe balcon. Da, spune Eva și o mai aude pe tanti cum zice, copila asta se duce acum și la toaletă cu aparatul, asta-i bună.

Dar Eva nu vrea la toaletă. Traversează grăbită holul și se strecoară neobservată pe după cuierul din fier forjat, care stă maiestuos în colțul lui, între ușa casei și scară. Se așază cu spatele la perete și ridică încet privirea, de parcă ar vedea totul pentru întâia oară. Ca o coroană se înalță cârligele pentru haine, împovărate de hanorace colorate, geci ușoare de trecere, pentru trecerea de la un anotimp la altul, și blănuri grele, îmbâcsite. Și acolo unde se termină hainele sunt agățate mânerele umbrelor, ale căror vâruri ajung aproape până jos, la micul bazin de fier forjat în care se adună apa de ploaie și câteva muște moarte, pe marginea căruia își sprijină acum Eva degetele de la picioare. Aici e. Locul ei preferat din casă. Ascunzătoarea ei.

Alexandra a tot încercat s-o convingă pe maică-sa să pună peste vară paltoanele la păstrat în saci de haine, la care Elli s-a mulțumit să scuture din cap, ce căpoasă ești, dar Elli îi făcea doar o favoare Evei. Când a descoperit-o în urmă cu câțiva ani pitită după cuier, nu i-a trebuit nicio explicație. Deci ăsta e locul tău preferat, a repetat ea cuvintele Evei, și asta i-a fost de ajuns. Pe Eva a scutit-o să povestească la ce momente asistase din locul acela, de parcă abia de acolo, din spatele cuierului, din fața oglinzii, putea înțelege cum e familia ei cu adevărat. Vechea oglindă fisurată, cea mai timpurie amintire din copilărie a Evei, din care n-a mai prea rămas bucată care să te reflecte clar.

Își îndreaptă aparatul pieziș în sus, către oglindă, când aude cum se împing afară pe terasă scaune și, unul

după altul, răsună pași. Stă, așteaptă și-și ține respirația. Cârnuț apare primul, cu pași întinși, cu noul Nokia 3210 în mâini, joacă snake cu degetele mari. Imediat îl urmează Hannes, de braț cu Liane. Eva i-a urmărit o dată pe Hannes și pe mama ei cum stăteau spate în spate în fața oglinzii și-și comparau înălțimea, de parcă ar fi fost copii. În urma lor vine Milan. Degetele Evei sunt încordate pe declanșator, îi mai trebuie o poză, una singură, și vrea s-o facă aici, în momentul acesta. Dar următoarea apare Elli, iar brațele ei se leagănă în ritmul picioarelor, așa cum a remarcat Eva de multe ori la oamenii în vârstă. Până s-o descopere pe Eva, trecuse de multe ori așa, prin fața oglinzii, uneori se și oprise și-i mângâiasse rama, cum mângâi o fotografie veche, de parcă s-ar fi aflat sub o vrajă care trebuia doar trezită la viață. Poate crede acum că Eva a urcat deja și că o așteaptă, în orice caz, nu aruncă nicio privire știutoare în colț. După Elli trece Ursel, cu pași silențioși, cu bandaje albe în jurul picioarelor maronii, de la ultima căzătură. De atâtea ori a stat acolo, singură la oglindă, uneori rostind ceva în șoaptă, Eva a auzit o dată un nume, a identificat un Peter. În casa aceasta există nume care nu se rostesc cu voce tare. Peter e un asemenea nume, la fel și Alexander. Alexander, numele bunicului ei, de care abia dacă-și mai amintește, al cărui nume nu s-a răsfârnt de pereți nici măcar în vara din urmă cu patru ani, vara în care Alexander avea să moară și Cârnuț să-și capete cicatricea, iar cum se leagă una de alta e un secret pe care numai Eva și Cârnuț îl știu.

Acum aude pași apăsați, hotărâți. Alexandra merge desculță spre scara de lemn. Pentru o clipă, pare că va

trece pe lângă Eva. Aparatul atârână greu în mâna Evei. Pe urmă pare să se răzgândească, face un pas înapoi în stânga, își privește imaginea tulbure din oglindă, nasul frumos, drept, mare, pomeții înalți, ochii întunecați, părul negru, care-i cade pe umeri. Acum câteva săptămâni, în mai, când a fost ziua Alexandrei, Eva i-a făcut cadou o carte. *Tu ești altfel decât alte mame* se numea cartea pe care o descoperise în micul anticariat din centrul Wiesbadenului și Alexandra s-a bucurat sincer de cadou. A citit textul de prezentare din interiorul copertei și a întrebat-o pe Eva de unde până unde cartea asta, de unde știe că ea o admiră pe autoare și că o interesează epoca respectivă. Eva n-a îndrăznit să spună că o cumpărase doar pentru titlu. Pentru titlu și copertă: o femeie frumoasă, cu părul negru, nasul drept, picior peste picior, cu o privire cunoscătoare, curioasă, care pune totul la îndoială. Niciodată nu s-a mai simțit Eva atât de aproape de Alexandra. Dacă ar fi putut să rețină momentul. Îi tremură mâna, palmele i s-au umezit de sudoare. Privirea îi alunecă peste marginea obiectivului, către imaginea din oglindă a mamei. Trebuie să-i vadă fața în întregime, nu se poate altfel, niciun milimetru nu poate fi ascuns. Împinge prudent cu degetele o mânecă de palton deranjantă, vede acum fața Alexandrei în întregime, vede cum privește în gol, căzută pe gânduri. Cu blana de vulpe în dreapta și cu aparatul în stânga, apasă ușor cu degetul arătător pe declanșator, o dată, de două ori, de trei ori. Dacă ar putea să-l rețină. Momentul acesta. Trebuie. Să-l rețină. Aparatul. Nu, te rog, nu aparatul. Degetele ei ca un roi de pești. Nu. Doamne! A țipat. Cine țipă? Încet, cu încetinitorul, vede cum îi alunecă aparatul din mână, iar

deasupra ei, brusc, fața mirată a mamei. Doamne, Eva, ce faci acolo? Mai rea decât bufnitura aparatului pe podea e doar pierderea ascunzătorii secrete. Și Eva se gândește că e tipic să fie găsită taman când, o dată la optzeci și doi de ani, se face o clipă beznă ziua în amiaza mare.

Primăvara 1942

Oglinda e destul de mare încât să-i ajungă până la șold, iar lui Elli i se văd ciorapii trei sferturi, genunchii bronzăți și stofa albastru-închis a fustei care cade în cute grele. Cu un oftat, se lasă pe vine și șterge cu degetul pelicula de murdărie de pe sticlă, care-i redă imaginea deformată, fără a-i reflecta roșeața frumoasă din obraji și albul dinților, pentru care o invidiază toată lumea.

Ar trebui s-o atârnăm la loc, spune Elli în oglindă și remarcă în ea conturul unei siluete aflate în stânga ei, un ghemotoc de om așezat pe un petic de pernă verde, care nu se clintește și care ar putea fi la fel de bine o pată pe sticlă.

Mai e și murdară, zice Elli și își linge buzele, cred că oglinda asta e singurul lucru peste care mama nu dă nici măcar cu o cârpă.

Atunci pune tu mâna pe-o cârpă, răsună o voce în spatele ei.

Ia auzi, Elli se răsucesc, privește la ceea ce adineauri era doar o pată pe sticlă, la Ursel, care șade în fotoliul de catifea verde și citește din cartea ei. Acum nu mai pot să